

עפ"ג 13838/01/22 - מדינת ישראל נגד הישאם בשיר

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ג 13838-01-22 מדינת ישראל נ' בשיר(אסיר) 10 פברואר 2022

בפני הרכב כב' השופטים:

ר. שפירא, נשיא [אב"ד]

א. אליקים, סגן נשיא

י. גריל, שופט עמית

המערערת:

מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז חיפה

ע"י ב"כ עוה"ד שרון איל

נגד

המשיב:

הישאם בשיר

ע"י ב"כ עוה"ד ליאור דויד וכו"ד תמי אולמן

הודעת ערעור מיום 6.1.2022 על גזר-דינו של בית משפט השלום בחיפה (כב' השופטת הבכירה, אורית קנטור), מיום 30.12.21 בת"פ 25051-05-21.

פסק דין

סגן הנשיא השופט אברהם אליקים:

מבוא

1. לפנינו ערעור המדינה על גזר דין שניתן בבית משפט השלום בחיפה בת"פ 25051-05-21 (כבוד השופטת הבכירה קנטור)(להלן-בית משפט קמא).

המשיב הורשע על פי הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן בעבירות בנשק (החזקה), עבירות לפי סעיף 144(א) רישא וסיפה לחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן-חוק העונשין) ונדון ל-15 חודשים מאסר בפועל ול-12 חודשי מאסר מותנה, מתחם העונש ההולם הועמד על 12-36 חודשי מאסר בפועל.

על פי עובדות כתב האישום המתוקן, הנאשם החזיק מתחת לשלחן בסלון ביתו בו הוא מתגורר עם אשתו ושני ילדיו בני שנתיים ו-ארבע שנים, רובה סער M16 וב'חור' בקיר המטבח החזיק שני אקדחים חצי אוטומטיים, האחד מסוג FN והשני מסוג CZ בנוסף לארבע מחסניות תואמות לאקדחים, שתיים מהן טעונות בכדורים, 26 כדורים בסה"כ. ב'חור' הקיר הוסלקה גם שקית ובה 2 מסכות פנים וזוג כפפות.

תמצית טיעוני הצדדים

2. המדינה שלא השלימה עם קולת העונש ביקשה להחמיר בעונשו ולתת ביטוי למדיניות הענישה הנוהגת, בטיעוניה הפנתה לתיקון 140 לחוק העונשין, שלא חל במקרה זה אבל מבטא את עמדת המחוקק. עוד הפנתה לפסקי דין של המשפט העליון, למשל לע"פ 4456/21 מדינת ישראל נגד אבו עבסה (23.1.2022) (להלן-ענין אבו עבסה) וע"פ 8320/21 מדינת ישראל נגד בסילה (28.12.2021), באותו מקרה נדון הנאשם בגין החזקת רובה M16 ותחמושת ל-7 חודשי מאסר בפועל ובית המשפט העליון התערב בענישה והכפיל את עונשו, ל-14 חודשי מאסר בפועל. מאחר ובמקרה שלנו מדובר בשלושה כלי נשק ביקשה המאשימה להחמיר העונש

בצורה משמעותית, עוד הפנתה לתסקיר שירות המבחן לפיו לקח המשיב אחריות חלקית.

3. באת כוח המשיב ביקשה לדחות את הערעור, הגישה מסמכים עדכניים מטעם רשות לשיקום האסיר שהכינה לו תכנית טיפולית שיקומית לקראת שחרורו הקרוב, הפנתה לנסיבות חייו ולהתנהגותו החיובית במהלך שהותו במאסר. בטיעוניה התייחסה ל-10 פסקי דין המראים לטענתה כי אין עילת התערבות במקרה זה בגזר דינו של בית משפט קמא, אסקור תוכנם של שבעה מהם:

רע"פ **אבו הלאל נגד מדינת ישראל** (26.5.2021), בין החזקת שני נשקים מסוג 'קרלו', מחסניות, וכדורים, החמיר בית המשפט המחוזי את העונש והעמידו על 10 חודשים בפועל, בקשת רשות הערעור מטעם הנאשם לבית המשפט העליון נדחתה.

רע"פ 8017/20 **מדינת ישראל נגד גריפאת** (22.12.2020), בית המשפט המחוזי דן הנאשם ל-7 חודשי מאסר בפועל, בגין החזקה, הובלה ונשיאה של שלושה מטעני חבלה, בית המשפט העליון התערב והעמיד העונש על 14 חודשים בפועל.

רע"פ 5613/20 **אלהוזייל נגד מדינת ישראל** (25.8.2020), הנאשם נדון ל-12 חודשי מאסר בפועל בגין החזקת אקדח וכדורים, בקשת רשות הערעור מטעם הנאשם לבית המשפט העליון נדחתה.

רע"פ 24796-06-20 **חג'אזי נגד מדינת ישראל** (9.7.2020), נאשם נדון ל-15 חודשי מאסר בפועל, בגין החזקת אקדח ומחסנית, ערעורו ובקשת ערעור שהגיש נדחו.

רע"פ 7344/18 **מג'יד נגד מדינת ישראל** (21.10.2018) בגין החזקת נשק דמוי רובה סער ומחסנית, החמיר בית המשפט המחוזי את העונש והעמידו על 8 חודשי מאסר בפועל, בקשת רשות הערעור מטעם הנאשם לבית המשפט העליון נדחתה.

רע"פ 5757/18 **מריסאת נגד מדינת ישראל** (2.8.2018) בגין החזקת רובה מסוג M16, אקדח ומחסנית, החמיר בית המשפט המחוזי את העונש והעמידו על 9 חודשי מאסר בפועל, בקשת רשות הערעור מטעם הנאשם לבית המשפט העליון נדחתה.

רע"פ 6306/17 **חטיב נגד מדינת ישראל** (28.3.2018) בגין החזקת שני תתי מקלע, שני אקדחים ומחסניות, החמיר בית המשפט המחוזי את העונש והעמידו על 12 חודשי מאסר בפועל, בקשת רשות הערעור מטעם הנאשם לבית המשפט העליון נדחתה.

4. **שלושת פסקי הדין הנוספים לא ניתן לתת משקל בתיק זה. בע"פ 6469/19 אבו דקה נגד מדינת ישראל** (27.11.2019), היה הסדר טיעון עם הסכמות לעונש, בע"פ 1505/14 **לידאוי נגד מדינת ישראל** (4.11.2014) היו לנאשם בעיות בריאותיות מיוחדות. בע"פ 4945/13 **מדינת ישראל נגד סלימאן** (19.1.2014) סטה בית משפט מהענישה הראויה משיקולי שיקום.

דין

5. אפתח בפסק דינה של כב' הנשיאה חיות שניתן בע"פ 8416/20 **עייאט נגד מדינת ישראל** (2.9.2021) "הלכה היא כי ערכאת הערעור תיטה שלא להתערב בגזר דינה של הערכאה הדיונית אלא במקרים חריגים שבהם נפלה בגזר הדין טעות מהותית, או שהעונש שנגזר חורג באופן ממשי מרמת הענישה הנוהגת או הראויה בנסיבות דומות"

6. לאחר ניתח טענות הצדדים ונימוקי גזר הדין אני סבור כי במקרה זה גזר הדין חורג באופן ממשי ממדיניות הענישה הראויה וגם ממדיניות הענישה הנוהגת.

לצערנו אנו עדים לאחרונה לכמות הולכת ומתגברת של עבירות בנשק והשימוש בו, ביטוי לכך ניתן למצוא בפסקי דין רבים של בית המשפט העליון שניתנו בשנה האחרונה. למרות זאת בית משפט קמא קבע את מתחם העונש ההולם

בהסתמך על פסקי דין משנת 2014, 2016, 2017 והאחרון שבהם, פסק דין שלו משנת 2019.

מן הראוי להפנות לדברי ההסבר לתיקון 140 לחוק העונשין (תיקון מיום 8.12.2021) שקבע מדיניות של החמרה בעבירות בנשק בדרך של קביעת עונשי מינימום. התיקון שלא חל במקרה זה משקף מדיניות ראויה על פי כוונת המחוקק וראו דברי ההסבר מדוע נדרש התיקון:

"עבירות האמל"ח והירי גובות מחירים כבדים באובדן חיי אדם, מסכנות חיים ופוגעות לא רק במעורבים בהן, אלא גם בביטחון האישי ובאיכות החיים של אזרחים חפים מפשע".

7. וכך קבע כב' השופט אלרון בעניין אל עבסה הנ"ל לעניין מדיניות ענישה ראויה, פסק דין מיום 23.1.2022: "יש לנקוט במדיניות ענישה מחמירה כלפי ביצוע עבירות החזקת נשק שלא כדין.... נמצא אפוא כי בנסיבות דהיום, ראוי ונכון להחמיר את מדיניות הענישה הנוהגת, זאת בין היתר על מנת להרתיע עבריינים פוטנציאליים משימוש בו כאמצעי ליישוב סכסוכים.... קיימת חשיבות של ממש להטלת ענישה הולמת ומרתיעה על כל חוליות השרשרת העבריינית - החל מיצרני או מבריחי הנשק הבלתי חוקי, דרך הסוחרים בו, ועד לאלו הנוטלים אותו לידם ועושים בו שימוש בלתי חוקי... עצם החזקת נשק שלא כדין מהווה איום על שלום הציבור ועל הסדר הציבורי, וכבר נפסק כי החזקת נשק מהווה תשתית, "גורם בלתי איין", למגוון רחב של עבירות (ע"פ 7473/20 מדינת ישראל נ' מחאמיד, פסקה 24 (29.6.2021))... בבואו של בית המשפט לדון בגזירת עונשם של אלו אשר הורשעו בביצוע עבירות נשק, על בית המשפט להעניק משקל עודף לאינטרס הציבורי בדבר הצורך להרתיע מפני ביצוע עבירות בנשק על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם".

8. עוד ראו לעניין מדיניות ענישה את פסק דינו של כב' השופט מינץ בע"פ 2251/21 אבו עראר נגד מדינת ישראל (15.12.2021)

"אין צורך להכביר במילים על אודות החומרה הנלווית לעבירות נשק. אין היום חולקין כי עבירות מסוג זה הפכו ל"מכת מדינה" של ממש.... מכה זו מצריכה מענה הולם בדמות ענישה מחמירה של הטלת עונשי מאסר משמעותיים. מצויים אנו לעת הזאת במצב חירום של ממש בעניין עבירות נשק".

ואני מוסיף כי במצב חירום יש לתת משקל הולם משמעותי להרתעה של הציבור מפני ביצוע עבירות בנשק. וכך קבע כב' השופט מזוז ע"פ 4406/19, 4411/19, 4418/19, 4439/19 מדינת ישראל נ' סובח (5.11.2019): "על כן, המאבק בתופעות האלימות החמורות בחברה הישראלית בהן נעשה שימוש בנשק מחייב, מעבר למאמץ "לשים יד" על כלי הנשק הבלתי חוקיים הרבים שבידי הציבור, גם ענישה מחמירה ומרתיעה בעבירות נשק, לרבות על עצם החזקה או רכישה שלא כדין של נשק....ביעור תופעת החזקת כלי נשק בלתי חוקיים הוא אפוא אינטרס ציבורי מהמעלה הראשונה ותנאי הכרחי למאבק בתופעות הפשיעה האלימה לסוגיה הרווחות במקומותינו, בבחינת "ייבוש הביצה" המשמשת ערס לגידולן של תופעות אלה. מהלך כזה מחייב הרתמות גם של בתי המשפט, על ידי ענישה מחמירה ומרתיעה לעבירות נשק בלתי חוקי באשר הן".

9. במקרה שלפנינו היקף העבירות חמור, המשיב החזיק בביתו 'מחסן' נשק זמין לפעולה מיידית, שכלל, בנוסף לכלי הנשק, גם כפפות ומסכות פנים בצמוד, מחסניות טעונות ותואמות והכל בהישג יד של שני ילדיו המתגוררים (רובה הסער הוסלק מתחת לשלחן בסלון על הרצפה מעל שטיח). גם הסוג של כל אחד מכלי הנשק מצדיק החמרה בענישה, רובה סער ושני אקדחים חצי אוטומטיים.

10. גם תסקיר שירות המבחן מצדיק למעשה ענישה מחמירה, שירות המבחן התרשם כי קיים סיכון להישנות עבודות דומות בעתיד. המשיב לקח אחריות חלקית למעשיו, טען כי הנשק (בלשון יחיד) הוסתר בביתו לבקשת

מכר שלו. הוא פחד שסירוב לעזור למכר ימתג אותו כמשתף פעולה עם המשטרה (הסבר שונה במידת מה מהסבר המתואר במסמכי רש"א שנמסרו בדיון).

לא במקרה המליץ שירות המבחן על הטלת ענישה מוחשית בדרך של מאסר, גם לאחר ששירות המבחן בדק את תפקודו החיובי של המשיב במהלך מעצרו, כפי שמתואר גם בגזר הדין (עמוד 19 שורה 24 ועמוד 20 שורה 16).
11. במהלך טיעונה בפניו הפנתה הסנגורית לפסק דין שניתן באותו יום ע"י מותב זה ב-עפ"ג 31783-12-21 (להלן: עניין מברטה) ובו קיבלנו חלקית בלבד את ערעור המדינה על קולת העונש ואולם ברכיב הענישה של מאסר בפועל נדחה ערעור המדינה.

בעניין שנדון שם הורשע הנאשם בהחזקת נשק ותחמושת (אקדח FN טעון במחסנית ובה ארבעה כדורים). וכן נתפסו רימון הלם, וסמים שלא לצריכה עצמית. למרות חומרת העבירות הסתפק בית משפט השלום בעניין מברטה בהטלת עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות וכאמור כבר לעיל בכל הנוגע לרכיב זה נדחה ערעור המדינה.

רואים אנו לנכון להבהיר שאין הנדון דומה לראיה ואין להקיש מפסק דינו בעניין מברטה לעניינו של המשיב בתיק זה.

בעניין מברטה עבר הנאשם תהליך שיקומי מעמיק ויסודי. הוא העתיק את מקום מגוריו לעיר אחרת, עבר טיפול גמילה באשפוזית וביצע שם בהצלחה כל אשר הוטל עליו. שירות המבחן התרשם ממאמצי השיקום הכנים שלו, והמליץ להטיל עליו מאסר בעבודות שירות שלא ברף הגבוה. בנסיבות אלה רשאי היה בית משפט השלום לחרוג לקולה ממתחם הענישה בשים לב לסעיף 40ד(1) של חוק העונשין, וסברנו שאין מקום להתערב בכך.

לעומת זאת בעניינו של המשיב, כמצוין כבר לעיל סבר שירות המבחן, למרות תפקודו התקין של המשיב בתקופת מעצרו, שלא ניתן לשלול סיכון להישנות עבירות דומות בעתיד והמליץ על ענישה מוחשית המציבה גבול ברור בדמות מאסר.

לא ניתן אפוא להקיש מעניינו של מברטה לעניינו של המשיב.

12. בפני בית משפט קמא נטען כי למשיב אין עבר פלילי, לראשונה בדיון בפניו הוצגה הרשעה מיום 12.12.2021 בעבירות של הפרעה לשוטר ואיומים. לטעמי יש להתעלם מטענה זו שלא נטענה בפני בית משפט קמא עובר למתן גזר הדין ביום 30.12.21 והיא גם לא הוזכרה בנימוקי הערעור שהוגש ביום 6.1.2022.

13. בהתחשב במדיניות הענישה העולה מפסק הדין הנ"ל לרבות פסקי הדין שהוזכרו מטעם המשיב, בנסיבותיו האישיות של המשיב כפי שתוארו על ידי באת כוחו ובתסקיר, בהתחשב בתפקודו החיובי במהלך מאסרו ובעובדה כי בעת קבלת ערעור המדינה על העונש ערכאת הערעור לא ממצה את הדין, אציע לחבריי להחמיר את עונשו של המשיב ולהעמידו על 20 חודשי מאסר בפועל.

**א. אליקים, שופט
סגן נשיא**

השופט העמית יגאל גריל

אני מצטרף לחוות דעתו של ס. הנשיא השופט אליקים, הן לתוצאה והן לנימוקים.

י. גריל, שופט עמית

הנשיא השופט רון שפירא [אב"ד]:

אני מסכים.

אוסף כי מעבר לפסיקת בית המשפט העליון ותיקון החקיקה, שאינו חל על המקרה שבפנינו, איננו יכולים להתעלם מריבוי העבירות המגיעות לפתחו של בית משפט זה ושעניינן, בין היתר, בשימוש בנשק. העובדה המצערת שבשנתיים האחרונות חלה הכפלה של מספר כתבי האישום המוגשים בבית המשפט המחוזי בחיפה ושעניינם בעבירות של פשעים חמורים המבוצעים באמצעות נשק מחייבת התייחסות הולמת, בין היתר במדיניות הענישה. העובדה שהמשיב/נאשם פעל באופן שמטרתו לסייע לגורם אחר בביצוע עבירות, תוך מודעות ותוך אמירה שהוא מעדיף שלא להיחשב כמי שמסייע לרשויות אכיפת החוק, מדגישה גם היא את ההכרח בהחמרה בענישה. אבהיר כי לו לא היינו יושבים כערכאת ערעור, אשר אינה ממצה את הדין, הייתי מציע לחברי להכפיל את העונש שגזר בית משפט קמא. בנסיבות המקרה וכאשר גזר הדין מובא בפני במסגרת של ערעור, ומטעם זה, אני מצטרף לתוצאה אליה הגיעו חברי למותב.

**ר. שפירא, נשיא
[אב"ד]**

הוחלט פה אחד לקבל את הערעור וחלף עונש מאסר בפועל של 15 חודשים, יישא המשיב בעונש של 20 חודשי מאסר שתחילתם מניינם מיום מעצרו 27.4.2021.

כל יתר מרכיבי גזר הדין יישארו ללא שינוי.

ניתן היום, ט' אדר א' תשפ"ב, 10 פברואר 2022, במעמד הצדדים.

י. גריל, שופט עמית

**א. אליקים, שופט
סגן נשיא**

**ר. שפירא, נשיא
[אב"ד]**